REZOLUȚIA (UE) 2021/1684 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 29 aprilie 2021

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului celui de al optulea, al nouălea, al zecelea și al unsprezecelea Fond european de dezvoltare aferent exercițiului financiar 2019

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere Decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului celui de al optulea, al nouălea, al zecelea și al unsprezecelea Fond european de dezvoltare aferent exercițiului financiar 2019,

— având în vedere răspunsurile prezentate de Comisie la întrebările scrise adresate comisarei Urpilainen pentru audierea în fața Comisiei pentru control bugetar, la 1 decembrie 2020,

— având în vedere articolul 99, articolul 100 a treia liniuță și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru dezvoltare,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0095/2021),

A. întrucât Comisia sprijină pe deplin gestionarea Fondurilor europene de dezvoltare (FED), având responsabilitatea finală atât pentru legalitatea și regularitatea operațiunilor FED, cât și pentru supravegherea procesului de raportare financiară al FED;

B. întrucât Parlamentul își va putea exercita în mod corespunzător rolul de autoritate care acordă descărcarea de gestiune numai dacă este informat periodic de Comisie, cu date actualizate cu privire la proiectele finanțate de FED și la beneficiarii acestora;

C. întrucât Parlamentul nu este implicat în stabilirea și alocarea resurselor FED, spre deosebire de alte instrumente de dezvoltare;

D. întrucât precondițiile efective și verificările periodice sunt componente esențiale pentru asigurarea eficacității și a bunei gestiuni financiare a FED;

E. întrucât este esențial să se asigure că ajutorul pentru dezvoltare este utilizat în conformitate cu scopul său inițial, și anume de a reduce și, în cele din urmă, de a eradica sărăcia, așa cum se prevede la articolul 208 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, ținând seama în mod corespunzător de principiile eficacității ajutorului și dezvoltării;

F. întrucât ajutorul european pentru dezvoltare și investițiile publice ar trebui să promoveze priorități și obiective comune de politică, printre care și eradicarea sărăciei, politicile climatice și de mediu, politicile economice și comerciale și gestionarea migrației, și ar trebui să fie pe deplin aliniate la principiile drepturilor fundamentale ale omului, democrației și bunei administrări;

G. întrucât cele 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD) sunt obiective-cheie care trebuie urmărite în cadrul instrumentelor de cooperare, atât în sectorul public, cât și în cel privat;

H. întrucât condiția prealabilă a dezvoltării sustenabile o reprezintă existența unui proces participativ transparent, favorabil incluziunii și eficient de elaborare a politicilor;

I. întrucât sustenabilitatea este esențială pentru a realiza obiectivele și a obține rezultatele stabilite și, în special, impactul pe termen lung al ajutorului pentru dezvoltare;

J. întrucât alinierea cooperării pentru dezvoltare a Uniunii cu prioritățile de dezvoltare ale țărilor partenere ar trebui să fie respectată întotdeauna și pe deplin și constituie un element-cheie al Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă (Agenda 2030); întrucât, în plus, afinitățile culturale și lingvistice dintre statele membre și țările partenere pot stimula realizarea ODD prevăzute în Agenda 2030;

K. întrucât ar trebui să se examineze atent coerența politicilor și complementaritatea diferitelor politici externe, în special atunci când mai multe politici externe sunt puse în aplicare într-o singură țară parteneră, cu scopul de a promova cooperarea între sectorul public și cel privat, încurajând sinergiile și compromisurile între politicile existente și evitând, pe cât posibil, sarcinile administrative inutile;

L. întrucât Comisia este responsabilă, în ultimă instanță, de legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor FED și de supravegherea procesului de monitorizare financiară și raportare al FED;

M. întrucât uniformizarea canalelor de comunicare între țările partenere, entitățile finanțate de FED și Uniune ar facilita activitatea de control a Comisiei;

N. întrucât intervențiile externe ale Uniunii sunt canalizate prin intermediul organizațiilor internaționale, care fie participă la execuția fondurilor Uniunii, fie cofinanțează proiecte alături de aceasta, ceea ce generează unele provocări în materie de supraveghere și administrare;

O. întrucât, deși exercită un rol de o importanță determinantă în impulsionarea transformării și în găsirea de soluții la principalele provocări în materie de dezvoltare, sprijinul bugetar prezintă un risc de guvernanță considerabil și ar trebui acordat doar dacă statul beneficiar poate să demonstreze un nivel suficient de transparență, de răspundere, de respectare a statului de drept și a drepturilor omului înainte de a primi asistență prin sprijin bugetar, care ar trebui să fie urmată de controale *ex post* amănunțite;

P. întrucât promovarea transparenței și combaterea corupției și a fraudei sunt esențiale pentru succesul operațiunilor de sprijin bugetar ale Uniunii;

Q. întrucât susținerea acordată administrării de către Uniune constituie o componentă-cheie a ajutorului pentru dezvoltare în vederea generării unor reforme efective ale administrării,

Declarația de asigurare

Execuția financiară și punerea în aplicare a proiectelor în cadrul FED (de la al 8-lea la al 11-lea FED) în 2019

1. observă că al unsprezecelea FED reprezintă 45,5 % din portofoliul Direcției Generale Parteneriate Internaționale a Comisiei (DG INTPA) în ceea ce privește plățile efectuate în 2019; constată că angajamentele FED au atins 3 986 de milioane EUR în 2019, cu puțin sub obiectivul anual de 4 057 de milioane EUR (98,25 % din obiectivul anual, față de 109,3 % în 2018); observă că plățile s-au ridicat la 3 910 milioane EUR, ceea ce reprezintă o rată de execuție de 88,9 % din obiectivul de 4 057 de milioane EUR (față de 98,2 % în 2018); în plus, observă că angajamentele Băncii Europene de Investiții (BEI) erau de 156 de milioane EUR, toate privind Facilitatea de investiții, în timp ce plățile BEI s-au ridicat la 40 de milioane EUR în 2019, toate privind, și ele, Facilitatea de investiții;

2. salută eforturile constante ale DG INTPA de a reduce vechile prefinanțări și angajamentele vechi necheltuite, cu un obiectiv de 25 %; ia act de faptul că DG INTPA și-a depășit obiectivul prin reducerea prefinanțărilor vechi ale FED cu 37 % (40 % pentru alte domenii de ajutoare) și cu 36 % pentru angajamentele vechi restante ale FED (35 % pentru alte domenii de ajutor);

3. observă că DG INTPA și-a atins obiectivul de a nu depăși un nivel de 15 % în privința contractelor vechi expirate ale FED, o îmbunătățire modestă în comparație cu 2018, când această cifră a fost de 17 %; constată că a atins un nivel de 13 % pentru întreaga sa sferă de responsabilitate; observă că îmbunătățirile rezultă din introducerea unor noi proceduri în septembrie 2017;

4. ia act de închiderea celui de al optulea FED și de intenția Comisiei de a închide cel de al nouălea FED până la sfârșitul anului 2020; invită Comisia să informeze cu regularitate autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la punerea în practică a intenției respective;

Fiabilitatea conturilor

5. salută constatarea Curții de Conturi (denumită în continuare „Curtea") din raportul său anual referitor la activitățile finanțate de al optulea, al nouălea, al zecelea și al unsprezecelea FED pentru exercițiul financiar 2019, potrivit căruia conturile pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2019 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a FED, rezultatele operațiunilor fondurilor, fluxurile de numerar ale acestora și modificările în structura activelor lor nete la finalul exercițiului respectiv, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului (UE) 2018/1877 ([1]) al Consiliului (Regulamentul financiar aplicabil FED) și cu normele contabile adoptate de contabil;

([1]) Regulamentul (UE) 2018/1877 al Consiliului din 26 noiembrie 2018 privind regulamentul financiar aplicabil celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2015/323 (JO L 307, 3.12.2018, p. 1).

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

6. salută avizul Curții, potrivit căruia veniturile subiacente conturilor pentru exercițiul 2019 sunt conforme cu legile și reglementările în vigoare sub toate aspectele semnificative;

7. își exprimă îngrijorarea în legătură cu opinia contrară a Curții cu privire la legalitatea și regularitatea cheltuielilor, având în vedere că cheltuielile acceptate în conturile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2019 sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare;

8. este îngrijorat că nivelul estimat de eroare a depășit pragul de semnificație, fiind afectate 3,5 % din cheltuieli în cazul celui de al optulea, al nouălea, al zecelea și al unsprezecelea FED (față de 5,2 % în 2018, 4,5 % în 2017, 3,3 % în 2016, 3,8 % în 2014 și 2015, 3,4 % în 2013 și 3 % în 2012); constată că tendința de creștere a nivelului estimat de eroare a încetat temporar; se așteaptă totuși ca Comisia să reflecteze asupra cauzelor profunde ale opiniilor contrare succesive și să ia toate măsurile necesare pentru a reduce și mai mult nivelul estimat de eroare;

9. observă că, potrivit răspunsului Comisiei la concluzia Curții, cea mai mare parte a erorilor se referă la cheltuieli care nu au fost suportate și că, astfel cum s-a arătat în trecut, majoritatea acestor cheltuieli ar putea fi suportate într-o etapă ulterioară; invită Comisia să efectueze controale amănunțite pentru a corecta pe cât posibil erorile;

10. subliniază că, din cele 126 de operațiuni de plată examinate de Curte, 37 (sau 29 %) erau afectate de erori; observă că 28 de erori au fost cuantificate de Curte și ajustate în funcție de rezultatele studiului din 2019 privind rata de eroare reziduală (RER) realizat de Comisie, ceea ce a condus la un nivel estimat de eroare de 3,5 %;

11. regretă să constate că tipologia erorilor identificate este similară cu cea din anii anteriori, și anume cheltuieli nesuportate (43,6 %, în creștere de la 22,7 % în 2018), nerespectarea gravă a normelor privind achizițiile publice (22,1 %, în scădere de la 27,1 % în 2018), cheltuieli neeligibile (12,7 %, în creștere de la 4,3 % în 2018), RER adaptată din studiul DG INTPA (9,6 %, în creștere de la 5,4 % în 2018), cheltuieli efectuate în afara perioadei de implementare (6,1 %) și lipsa unor documente justificative esențiale (5,9 %);

12. este profund îngrijorat de caracterul recurent al acestor erori; observă că Comisia a inclus constatările Curții în analiza sa de sprijinire a strategiei de monitorizare și control pentru perioada 2020-2024, adoptată în iunie 2020, având ca rezultat un obiectiv strategic care vizează în mod expres aceste erori; încurajează Comisia să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune despre performanța sa în îndeplinirea acestui obiectiv strategic din perspectiva indicatorilor de efect sau de rezultat;

13. este de acord cu Curtea că controalele efectuate în străinătate rămân insuficiente;

14. regretă că, la fel ca în anii precedenți, Comisia a comis mai multe erori în operațiunile legate de estimări, de granturi, de acordurile de contribuție încheiate cu organizații internaționale și de acordurile de delegare încheiate cu agențiile de cooperare din statele membre;

15. regretă profund că nu se iau măsuri suplimentare pentru a crește numărul controalelor *ex ante*;

Transparența și eficacitatea sistemelor de monitorizare și de asigurare

16. constată cu îngrijorare că, din cele 28 de plăți cu erori cuantificabile, în 9 cazuri (32 %) Comisia dispunea de suficiente informații pentru a preveni sau pentru a detecta și corecta erorile înainte de acceptarea cheltuielilor; invită Comisia să își îmbunătățească substanțial procesele de verificare a legalității și regularității operațiunilor și să se asigure că verificările sunt urmate de acțiuni subsecvente corespunzătoare; regretă să constate că această lipsă de verificare este similară cu cea din anii precedenți.

17. consideră că activitățile de control se vor desfășura mai eficient dacă informațiile puse la dispoziția Comisiei sunt publicate în mod regulat și comunicate autorității care acordă descărcarea de gestiune în prealabil;

18. observă că, potrivit constatărilor Curții, Comisia și partenerii acesteia responsabili de implementarea proiectelor au comis mai multe erori în cadrul operațiunilor aferente devizelor de program, granturilor, acordurilor de contribuție încheiate cu organizații internaționale și acordurilor de delegare încheiate cu agențiile pentru cooperare din statele membre decât în cadrul operațiunilor aferente altor forme de sprijin, cum ar fi cele care acoperă contracte de furnizări de lucrări sau bunuri ori de prestări de servicii; observă că dintre cele 65 de operațiuni de acest tip care au fost examinate de Curte, 25 (38 %) conțineau erori cuantificabile, care reprezentau 71,7 % din nivelul estimat de eroare; invită Comisia să publice informații complete, actualizate și detaliate privind proiectele finanțate și entitățile beneficiare, să își îmbunătățească abordarea bazată pe riscuri și să investească capacitatea de control în domenii care sunt mai expuse la erori;

19. invită Comisia să continue cu un format prestabilit pentru comunicarea dintre țările partenere, beneficiarii FED și Uniune, în vederea reducerii erorilor detectate de Curte;

20. este îngrijorat că, potrivit Curții, la fel ca în anii precedenți, frecvența erorilor constatate, inclusiv în cadrul unor declarații finale de cheltuieli care făcuseră, *ex ante*, obiectul unor audituri externe și al unor verificări ale cheltuielilor, indică existența unor deficiențe ale acestor controale; constată cu preocupare că acest lucru este problematic nu numai în ceea ce privește eficacitatea verificărilor, ci și în ceea ce privește eficiența sistemului de gestiune și control, deoarece verificările efectuate nu au prevenit sau corectat eroarea; își prezintă din așteptările ca sistemul de control să fie mai riguros și invită DG INTPA să își continue eforturile pentru a îmbunătăți evaluarea atât a eficacității, cât și a eficienței sistemului său de control prin identificarea indicatorilor-cheie de performanță pentru ambele categorii, stabilind obiective realiste și ambițioase și monitorizându-și și îmbunătățindu-și sistemul de control; invită, de asemenea, Comisia să creeze o platformă pentru proiectele finanțate de FED, pe țări, axată pe beneficiarii finali, pe obiectivele generale și specifice ale fiecărui proiect și, mai ales, pe rezultatele practice ale acestora din perspectiva creșterii dorite a indicilor de dezvoltare;

21. ia act de cel de al optulea studiu al DG INTPA privind RER, care a constatat o RER de 1,13 %, în creștere de la 0,85 % în 2018 și sub pragul de semnificație de 2 % stabilit de Comisie; ia act de observația Curții potrivit căreia patru factori majori denaturează RER, contribuind la subestimarea ei, și anume acoperirea insuficientă a anumitor aspecte ale procedurilor de achiziții, numărul foarte scăzut de controale la fața locului în țara de implementare a proiectelor, care este considerat insuficient pentru a detecta erori ce nu sunt evidente în documente, metoda de determinare a RER, care conduce la o rată ce nu reflectă neapărat erorile reziduale reale, și posibila sprijinire excesivă pe activitatea de control anterioară, lucru ce este în contradicție cu scopul studiului privind RER, care este tocmai acela de a identifica erorile ce au scăpat acestor controale; invită DG INTPA, ca și în anii precedenți, să colaboreze cu Curtea și să încerce să soluționeze aceste probleme prin actualizarea metodologiei și efectuarea mai riguroasă a studiului de anul viitor privind RER;

22. ia act cu îngrijorare de declarația Curții potrivit căreia absența rezervelor în raportul anual de activitate pe 2019 este nejustificată; constată, de asemenea, opinia Curții că lipsa de rezerve rezultă parțial din limitările studiului RER și parțial din introducerea unei „reguli de minimis”, conform căreia se consideră că o rezervă nu este necesară dacă domeniul specific de cheltuieli pe care aceasta l-ar acoperi reprezintă mai puțin de 5 % din totalul plăților și are un impact financiar sub 5 milioane EUR; constată că, în consecință, nu se mai exprimă rezerve în unele cazuri în care acestea au fost formulate în ani anteriori, deși riscul respectiv continuă să existe, iar erorile rămân aceleași; reamintește că o rezervă este un element esențial în construcția responsabilității și, prin urmare, constituie un instrument preventiv și de transparență în procesul de asigurare a fiabilității DG INTPA, reflectând provocările actuale sau deficiențele rămase și recurente, cu care se confruntă serviciile centrale sau delegațiile Uniunii;

23. constată că în 2019 nu au fost formulate rezerve prin aplicarea, printre altele, a unui prag „de minimis” pentru rezerve; constată, de asemenea, că DG INTPA a integrat acțiuni nepuse în aplicare ca urmare a rezervelor formulate în rapoartele anuale de activitate anterioare într-un singur plan de acțiune pentru consolidarea sistemului de control, acordând o atenție deosebită domeniilor cu risc ridicat, cum ar fi granturile în gestiune directă și indirectă, devizele de program în gestiune indirectă cu țările beneficiare, gestiunea indirectă cu organizații terțe și acțiunile transversale;

24. constată că în 2019 erau în desfășurare 19 anchete antifraudă, același număr ca în 2018;

25. consideră bine-venită actualizarea din 2019 a strategiei antifraudă a DG INTPA pentru a sublinia rolul sistemului de detectare timpurie și de excludere (EDES) ca instrument de sancționare a fraudelor și încurajează DG INTPA să continue să își sensibilizeze personalul cu privire la acest sistem și să coopereze îndeaproape cu Direcția Generală Buget a Comisiei și cu comitetul EDES când notifică cazurile ce trebuie înregistrate în EDES, în special atunci când vor fi finalizate cele 19 anchete în desfășurare privind fraudele;

26. ia act cu satisfacție de angajamentul neschimbat al Regatului Unit de a-și plăti toate obligațiile care îi revin în temeiul actualului cadru financiar multianual și al perspectivelor financiare anterioare, ca și cum ar fi în continuare stat membru„ așa cum se prevede în Acordul privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice („Acordul de retragere”); observă, de asemenea, că potrivit Acordului de retragere, Regatul Unit va rămâne parte la FED până la închiderea celui de al unsprezecelea FED și a tuturor FED-urilor anterioare neînchise și, în acest sens, își va asuma aceleași obligații ca statele membre în temeiul Acordului intern de constituire a FED, precum și obligațiile care rezultă din FED anterioare până la data încheierii acestora, putând participa, în calitate de observator, fără drepturi de vot, la Comitetul FED;

27. evidențiază că trebuie onorate toate angajamentele Uniunii de finanțare a dezvoltării; invită Comisia să revină la practica sa anterioară de elaborare a unor rapoarte anuale privind asumarea răspunderii, pentru a garanta transparența și eficiența cheltuielilor Uniunii, și să axeze aceste rapoarte mai degrabă pe progresele înregistrate în direcția atingerii obiectivelor fundamentale asumate de Uniune decât pe detaliile tehnice;

Cooperarea cu organizațiile internaționale, agențiile de dezvoltare ale Uniunii și organizațiile neguvernamentale

28. observă că, în urma intrării în vigoare în 2018 a Regulamentului financiar, a fost adoptată o metodologie revizuită de evaluare bazată pe piloni, la 17 aprilie 2019; consideră oportuni noii piloni obligatorii care au fost adăugați la evaluare, și anume pilonul 7: excluderea de la accesul la finanțare, pilonul 8: publicarea de informații privind beneficiarii, și pilonul 9: protecția datelor personale; salută faptul că tuturor entităților evaluate în funcție de piloni li s-a notificat cerința de a efectua o evaluare complementară cu privire la noii piloni și obiectivul de a o finaliza până la sfârșitul anului 2020; invită Comisia să informeze cu regularitate autoritatea care acordă descărcarea de gestiune despre progrese și rezultate;

29. constată că Comisia a publicat noi rapoarte de evaluare bazată pe piloni pentru opt entități, patru organizații internaționale și patru agenții naționale și apreciază faptul că rezultatul a fost pozitiv în majoritatea cazurilor și că, acolo unde a fost necesar, au fost puse în practică foi de parcurs pentru îmbunătățire; subliniază că este important să se realizeze evaluări ex ante bazate pe piloni, atât în ceea ce privește furnizarea calitativă a rezultatelor preconizate legate de dezvoltare, cât și protejarea intereselor financiare ale Uniunii;

30. consideră bine-venită înlocuirea FED, a ICD și a altor instrumente cu *Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională* (IVCDCI), deoarece IVCDCI permite realizarea unui control bugetar de către Parlamentul European și sprijină eforturile mai ample de elaborare în comun a politicilor adresate țărilor terțe; evidențiază că unul din obiectivele importante ale abordării comune trebuie să fie o coerență mult mai eficace a politicilor în favoarea dezvoltării (CPD); subliniază că, pentru a realiza obiectivele privind eficacitatea ajutoarelor, mai trebuie să se depună eforturi suplimentare pentru a respecta principiile CPD, în special în ceea ce privește politicile Uniunii legate de comerț, agricultură, pescuit, mediu, climă, migrație și politici externe și de securitate; cere să se trateze sistematic aspectele CPD identificate în evaluările de impact, în consultările între servicii și în mecanismele de punere în aplicare și de monitorizare, pentru a contribui la o urmărire mai eficientă de către Uniune a obiectivelor politicii sale de dezvoltare, în conformitate cu articolul 208 din TFUE; în acest sens, reafirmă că este necesară o analiză în profunzime a impactului acordurilor de parteneriat economic asupra economiilor locale și a comerțului interregional, pentru a răspunde preocupărilor legate de implementarea lor în ceea ce privește integrarea regională și industrializarea;

31. afirmă din nou că, în conformitate cu legislația în vigoare a Uniunii, trebuie asigurate transparența deplină și accesul deplin la datele privind proiectele puse în practică de organizațiile internaționale și de organizațiile societății civile, precum și de a se prevedea norme clare care să reglementeze controlul și monitorizarea;

32. pune în evidență principiul general conform căruia entitățile însărcinate cu execuția fondurilor Uniunii trebuie să respecte principiile bunei gestiuni financiare și transparenței; accentuează că toate entitățile trebuie să contribuie pe deplin la protejarea intereselor financiare ale Uniunii și, ca o condiție pentru primirea fondurilor, trebuie să acorde accesul și drepturile necesare ordonatorului de credite responsabil, Curții și Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF); constată, în acest sens, dificultățile Curții de a obține vize pentru o vizită la fața locului anunțată și planificată în mod corespunzător vizând proiecte din Burundi și limitarea în consecință a acțiunii Curții; invită Comisia și Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) să ridice această problemă și să le reamintească omologilor lor din Burundi obligațiile care le revin în calitate de beneficiari ai fondurilor Uniunii;

33. observă că este încă necesar să se asigure o comunicare mai sistematică cu privire la activitățile finanțate prin granturi acordate de Uniune, pentru a îmbunătăți vizibilitatea Uniunii și a mări transparența, responsabilitatea și diligența necesară în privința respectării drepturilor omului de-a lungul lanțului de finanțare; invită Comisia să introducă în acordurile-cadru obligația ca agenția principală să asigure vizibilitatea Uniunii în cadrul proiectelor cu mai mulți donatori; invită Comisia să realizeze controale la fața locului bazate pe eșantioane, la mai mulți ani după finalizarea proiectelor cofinanțate, pentru a verifica continuitatea impactului intervențiilor FED și pentru a lua măsurile necesare cu scopul de a asigura impactul pe termen lung al operațiunilor sale;

Sprijinul bugetar din partea UE

34. constată că în 2019 contribuția FED la activitățile de sprijin bugetar s-a ridicat la 790,3 milioane EUR (față de 881,9 milioane EUR în 2018), din care 366,8 milioane EUR reprezintă angajamente noi (față de 858,6 milioane EUR în 2018), cu o acoperire geografică a 55 de țări partenere, reprezentând 82 de contracte de sprijin bugetar (cu 14 mai puține decât în 2018); observă că pentru țările și teritoriile de peste mări (TTPM), s-au plătit 70,0 milioane EUR (față de 92,9 milioane EUR în 2018) prin FED pentru 12 țări, reprezentând 13 contracte de sprijin bugetar;

35. constată cu satisfacție că Africa Subsahariană este în continuare cel mai mare beneficiar al sprijinului bugetar, cu o cotă de 36 %; observă cu preocupare că ponderea țărilor cu venituri mici care beneficiază de sprijin bugetar a scăzut la 32 % (în comparație cu 38 % în 2018) și că 47 % din totalul angajamentelor aflate în derulare vizau țările cu venituri medii-scăzute, care constituie cei mai mari beneficiari ai sprijinului bugetar;

36. reamintește că sprijinul bugetar urmărește să consolideze parteneriatul cu țările partenere ale Uniunii, să promoveze dezvoltarea sustenabilă, să eradice sărăcia, să reducă inegalitățile și să consolideze pacea și democrația și, în fine, să contribuie la realizarea ODD; observă că sprijinul bugetar al Uniunii este ghidat de principiile de la Busan convenite la nivel internațional privind eficacitatea, cum ar fi asumarea responsabilității de către țările partenere pentru acțiunile desfășurate, orientarea către rezultate, caracterul incluziv și răspunderea; evidențiază că, întrucât promovează transparența și buna guvernare, sprijinul bugetar contribuie totodată la combaterea corupției și a fraudei;

37. constată că, în ceea ce privește contribuția relativă la realizarea ODD, programele de sprijin bugetar contribuie în mod semnificativ la ODD 16 (pace, justiție și guvernanță), ODD 17 (parteneriate), ODD 5 (egalitatea de gen) și ODD 1 (eradicarea sărăciei); apreciază faptul că programele de sprijin bugetar au o pronunțată sferă de aplicare multidimensională și consideră că acestea ar trebui să sprijine antreprenoriatul și inițiativa privată, pentru a stimula dezvoltarea economică și socială, astfel cum se prevede în ODD 9 (construirea unei infrastructuri reziliente, promovarea unei industrializări incluzive și sustenabile și încurajarea inovării) și în ODD 17 (consolidarea mijloacelor de punere în aplicare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă);

38. constată că, în țările din Africa, zona Caraibilor și Pacific și în TTPM, plățile se efectuează în principal în tranșe fixe, așa cum s-a întâmplat în anii precedenți; își reiterează poziția că tranșele variabile ar putea asigura un efect de levier mai bun pentru intensificarea dialogului politic și referitor la politici cu țările partenere privind principalele reforme care trebuie realizate;

39. invită însă din nou DG INTPA să evalueze cu strictețe, în cadrul dialogului său referitor la politici, riscurile legate de evitarea obligațiilor fiscale de către întreprinderi, de evaziunea fiscală și fluxurile financiare ilicite care afectează în mod special țările în curs de dezvoltare; încurajează DG INTPA să evalueze impactul fiscal și să contribuie la stabilirea unor obiective de investiții precis orientate;

40. consideră că evaluările nevoilor în legătură cu programarea IVCDCI ar trebui să țină seama de îndatorarea țărilor și de modul în care aceasta influențează posibilitatea de a realiza ODD; accentuează că donatorii trebuie să acorde prioritate din oficiu finanțării bazate pe granturi, în special în cazul țărilor cel mai puțin dezvoltate, și să nu favorizeze combinarea, garantarea sau orice alt tip de împrumuturi care ar putea crește povara datoriei în raport cu granturile; îndeamnă Uniunea și statele membre să elaboreze, ca un prim pas și în plus față de angajamentele sale în favoarea adoptării unui moratoriu privind datoriile, o nouă inițiativă de reducere a datoriilor țărilor sărace puternic îndatorate; cere, în sens mai larg, să se creeze un mecanism multilateral de reeșalonare a datoriilor, care să abordeze și impactul crizei, și cerințele de finanțare ale Agendei 2030.

Performanța

41. salută rezultatele obținute în ceea ce privește intenția ca politicile publice incluzive să promoveze creșterea economică comună și să contribuie la combaterea disparităților sociale sau geografice (ODD 10), statisticile indicând faptul că ponderea pe care o au în venitul național brut veniturile procentului de 40 % din populație cu cel mai scăzut venit din țările care beneficiază de sprijin bugetar din partea Uniunii a crescut de la 15,6 % la 17,4 % între 2004 și 2019, în timp ce în alte țări în curs de dezvoltare sau emergente a scăzut ușor; consideră, de asemenea, că este esențial să se sensibilizeze interlocutorii locali cu privire la importanța tot mai mare a partenerilor privați în dezvoltarea economică, socială și teritorială;

42. recunoaște accentul pus de Orientările Comisiei privind programarea IVCDCI pe ODD, pe cooperarea intensificată cu partenerii locali și pe consultarea pe teren și așteaptă cu interes transpunerea integrală a acestor aspecte în programe, astfel încât IVCDCI să contribuie în mod activ la realizarea ODD-urilor și la implementarea în totalitate a Agendei 2030; solicită să se aplice corect obiectivele orizontale privind cheltuielile stabilite în IVCDCI și să se raporteze corect cu privire la acestea, în special obiectivul referitor la cheltuielile legate de biodiversitate, care nu constituie un obiectiv de sine stătător în IVCDCI, dar urmărește să contribuie la ținta globală în materie de biodiversitate a cadrului financiar multianual 2021-2027, cu ambiția de a aloca 7,5 % din cheltuielile anuale obiectivelor în materie de biodiversitate în 2024 și 10 % din cheltuielile anuale obiectivelor privind biodiversitatea în 2026 și 2027;

43. apreciază rezultatele obținute prin contribuția Uniunii la ODD 16 în vederea atingerii obiectivului de control al corupției, indicatorii de guvernanță la nivel mondial indicând faptul că țările care primesc sprijin bugetar au performanțe mai bune în ceea ce privește controlul corupției decât alte țări în curs de dezvoltare sau emergente (cu un punctaj mediu de – 0,35, comparativ cu – 0,56 în 2019) și înregistrându-se o tendință de îmbunătățire în timp (de la un scor de – 0,50 în 2005);

44. apreciază rezultatele obținute prin mobilizarea veniturilor interne, ca parte a contribuției Uniunii la ODD 17 (parteneriate), deoarece, potrivit datelor Fondului Monetar Internațional, țările africane în care Comisia a introdus indicatori privind mobilizarea veniturilor interne în cadrul programelor de sprijin bugetar au înregistrat o creștere de 2 puncte procentuale a ponderii impozitelor în produsul intern brut;

45. cere să se desfășoare o monitorizare atentă și un dialog politic aprofundat cu țările partenere în ceea ce privește obiectivele, progresele în direcția rezultatelor convenite și indicatorii de performanță; invită încă o dată Comisia să definească mai bine și să măsoare impactul preconizat asupra dezvoltării și, în special, să îmbunătățească mecanismul de control al conduitei statului beneficiar în domeniile corupției, respectării drepturilor omului, bunei administrări și democrației; insistă asupra necesității de a implica sectorul privat în acest dialog strategic; este în continuare profund îngrijorat de modul în care ar putea fi utilizat sprijinul bugetar al Uniunii în țările beneficiare în care controlul democratic este absent sau limitat;

46. invită din nou Comisia să realizeze o evaluare defalcată pe țări a proiectelor pe termen lung finanțate de FED care se află în desfășurare, pentru a demonstra adevăratele efecte asupra țărilor în cauză ale investițiilor Uniunii realizate timp de mai multe decenii, precum și pentru a ilustra modul în care aceste investiții au contribuit efectiv la dezvoltarea economică, socială și sustenabilă a țărilor beneficiare; invită Comisia să limiteze și/sau să pună capăt finanțării proiectelor ineficiente în viitor;

47. regretă că performanța FED nu a fost inclusă de Curte în capitolul 6, intitulat „Europa în lume", din Raportul său privind performanța bugetului UE; apreciază faptul că s-a inclus un punct privind performanța FED în raportul respectiv; constată că raportul conține observații individuale despre proiecte; ia act cu îngrijorare de constatarea Curții potrivit căreia au existat cazuri în care eficiența și eficacitatea acțiunilor observate au fost compromise; invită Comisia să analizeze proiectele individuale examinate de Curte și să ia măsuri pentru a proteja rezultatele preconizate ale acțiunilor și interesele financiare ale Uniunii; invită Curtea să își extindă activitatea privind performanța FED;

48. ia act cu îngrijorare de concluzia Curții din Raportul special 14/2020 intitulat „Ajutorul pentru dezvoltare acordat de UE Kenyei", potrivit căreia programarea aferentă celui de al unsprezecelea FED nu demonstrează suficient că ajutorul este direcționat către domeniile în care acesta poate contribui cel mai mult la reducerea sărăciei; constată, în special, că fondurile au fost distribuite în mai multe domenii și că nu s-a precizat clar modul în care ajutorul ar putea atinge o masă critică pentru a obține rezultate semnificative; ia act de recomandarea Curții ca Comisia și SEAE să evalueze dacă și să explice modul în care sumele alocate fiecărui sector prioritar și în cadrul acestuia pot atinge o masă critică suficientă pentru a se obține rezultate semnificative; ia act de faptul că Comisia și SEAE au acceptat recomandarea respectivă;

49. regretă să ia act de concluzia Curții potrivit căreia procesul de alocare a fondurilor către Kenya nu a inclus o evaluare specifică a obiectivelor de dezvoltare ale țării și ale obstacolelor care trebuie depășite pentru a le atinge; ia act de răspunsul Comisiei și al SEAE potrivit căruia cuantumul finanțării a fost stabilit pe baza unor indicatori sintetici care au evaluat Kenya din numeroase perspective ale necesităților și performanței; constată că Curtea a emis o recomandare prin care invita Comisia și SEAE să examineze metoda Uniunii de alocare a fondurilor între țările din Africa, zona Caraibilor și Pacific, implicând Parlamentul, Consiliul și statele membre, după caz, și salută acceptarea acesteia de către Comisie și SEAE; observă că a doua parte a recomandării, prin care se solicita Comisiei și SEAE să introducă condiții specifice pentru a stabili o legătură clară între alocările financiare și performanțele anterioare ale țării și angajamentele guvernului față de reformele structurale, nu a fost acceptată de Comisie și SEAE;

50. este dezamăgit că Raportul special al Curții de Conturi privind ajutorul pentru dezvoltare acordat de Uniune Kenyei nu demonstrează o înțelegere adecvată a obiectivului principal de reducere a sărăciei al politicii de dezvoltare a Uniunii, de faptul că existența Agendei 2030 a ONU nici măcar nu este luată în considerare de Curte și de concluziile eronate rezultate din aceste omisiuni grave; reamintește că potrivit FAO, micii agricultori familiali produc 80 % din toate alimentele din lume; în această privință, este îngrijorat de poziția Curții cu privire la ponderea semnificativă a sprijinului acordat de Uniune comunităților agricole kenyene din regiunile cu terenuri aride și semiaride și micilor fermieri și de apelul Curții de a se industrializa în mai mare măsură sectorul agroalimentar local, având în vedere că acest fapt ar putea pune în pericol securitatea alimentară și modul de viață al comunităților respective;

51. este preocupa mai ales de cazul drumului Mombasa-Nairobi, finanțat prin Fondul fiduciar UE pentru infrastructura din Africa, un instrument de finanțare mixtă al Uniunii, cu contribuții ale donatorilor de la bugetul FED, de la mai multe state membre și de la BEI; reamintește că peste 100 de familii au fost evacuate forțat din locuințele lor de pe marginea drumului pentru a face posibile lucrări de construcție la proiectul respectiv și că, numai pentru acest proiect, au fost depuse la BEI peste 500 de plângeri cu privire la încălcările drepturilor omului, inclusiv cu privire la evacuările forțate de către polițiști înarmați; cere să se suspende acest proiect până la realizarea unei evaluări corespunzătoare a impactului asupra drepturilor omului; subliniază că acest exemplu reflectă deficiențele, recent semnalate, referitoare la mecanismele de finanțare mixtă și de garanție menite să contribuie la realizarea ODD-urilor sau la punerea în aplicare a Acordului de la Paris privind schimbările climatice și să demonstreze adiționalitatea financiară;

52. invită Comisia să încurajeze instituțiile internaționale, în special în cazul inițiativelor cofinanțate sau cu donatori multipli, să își apropie cadrul de gestiune a rezultatelor de cel al Uniunii;

53. consideră că o direcționare mai eficientă a atenției către IMM-urile, sectorul privat și organizațiile societății civile de la nivel local ar trebui să fie o axă esențială a cooperării în cadrul gestionării fluxurilor de proiecte ale delegațiilor Uniunii; evidențiază că, având în vedere deficitul de fonduri care trebuie acoperit pentru a atinge ODD-urile ambițioase, dialogul strategic cu sectorul privat și cu organizațiile societății civile trebuie să aibă un rol foarte important în dezvoltarea economiilor locale;

54. consideră că este necesară o atenție deosebită pentru a asigura o mai bună comunicare între Comisie, Parlament și statele membre în ceea ce privește punerea în aplicare a Fondului fiduciar de urgență pentru Africa și pentru a garanta că operațiunile și performanța lor fac obiectul unei raportări, al unui control și al unui audit public suficiente; invită Curtea să aibă în vedere posibilitatea de a realiza un audit al impactului punerii în aplicare a Fondului fiduciar de urgență pentru Africa asupra politicii de dezvoltare a Uniunii, atât din punct de vedere bugetar, cât și din punctul de vedere al rezultatelor; invită deci Comisia să tragă concluzii în urma auditului și să se asigure că se suspendă desfășurarea proiectelor Fondului fiduciar de urgență pentru Africa puse în aplicare în mod ineficient sau că se limitează în mare măsură finanțarea lor;

Fondul fiduciar al Uniunii Europene pentru Africa

55. reamintește poziția adoptată în mod obișnuit de Parlament, potrivit căreia Comisia ar trebui să se asigure că orice fond fiduciar constituit ca un nou instrument de dezvoltare trebuie să fie întotdeauna în conformitate cu strategia generală și cu obiectivele politicii de dezvoltare ale Uniunii, și anume reducerea și eradicarea sărăciei;

56. subliniază că, pentru a îndeplini obiectivele de politică, EUTF trebuie să abordeze cauzele profunde ale destabilizării, ale strămutării forțate și ale migrației neregulamentare prin promovarea rezilienței, a oportunităților economice, a egalității de șanse, a securității populațiilor și a dezvoltării umane și sociale;

Riscuri și provocări legate de punerea în aplicare a ajutorului acordat de FED

57. reamintește că buna administrare, statul de drept și respectarea drepturilor omului sunt condiții prealabile „sine qua non” ale eficacității ajutorului; invită Comisia să stabilească respectarea statului de drept și a drepturilor omului ca precondiție esențială pentru aprobarea ajutorului financiar; invită Comisia să aplice mai strict clauza inclusă în acordurile financiare cu țările partenere, care permite Comisiei să suspende sau să rezilieze acordul în cazul încălcării unei obligații privind respectarea drepturilor omului, a principiilor democratice și a statului de drept (articolul 26.1 din Condițiile generale);

58. este preocupat de faptul că Comisia a respins recomandarea Parlamentului de a include în următorul raport anual de activitate o evaluare structurată a impactului activităților FED; invită Comisia să își revizuiască poziția și să răspundă pozitiv la solicitarea punctuală a Parlamentului;

59. își afirmă din nou îngrijorarea cu privire la inconsecvența dintre procesul bugetar al FED, în care PE nu este implicat la stabilirea și alocarea resurselor FED, și procesul necesar de asigurare a răspunderii de gestiune, în care Parlamentul este autoritatea care acordă descărcarea de gestiune, cu excepția Facilității pentru investiții, care este gestionată de BEI și, prin urmare, nu face obiectul auditului.